

Bölüm 7

GÜNÜMÜZ ÇOCUK EDEBİYATI YAZARLARININ OKUMA VE YAZMA SERÜVENLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Mehmet Fatih ÖZCAN¹

GİRİŞ

“İnsanlığa yaratıcı düşünce ile katkıda bulunan kişiler yazar olmalıdır” diyen Alexander (1970:71), yazarın yazdığı her kelimeyle ve cümleyle yeni kapılar açması gerektiğini belirtmektedir. Yazarlık kalıplaşmış düşüncelerin dışına çıkarak insan ruhunun derinliklerinde kalanlara ulaşmaz. MEB (2012:2) öğretim programında Yazarı, yazma işini alışkanlık hâline getiren; bilim, edebiyat, sanat alanlarında yazılı bir eser ortaya koyan kişidir şeklinde tanımlamıştır. Yani yazar, bir tür “söylem” olarak ya da “söylemi ileten” olarak önemlidir (Sezer, 2016). Yazarın kimliği değil metinde ne yaptığı önem kazanmaktadır. Foucault (2006a:271) yazma eylemini bir toplumsal grubun içinde dolaşmayı hedeflemiş olan bir sözün destekçisi olarak tanımlamaktadır. Ayrıca Foucault (2006b:248) yazarı da anlam çoğalmasının defedilmesini sağlayan ideolojik figür olarak tanımlamaktadır.

Çocuk her daim yenilenen, istediğine istediği boyutlarda cevap veren, sebep sonuç ilişkisinin uğramadığı, sınırlarının ve saçmalığın olmadığı, zihnindeki boyutların her an yer değiştirdiği -gökyüzündeki Ay’ın çocuk için dede olması- bir gelecektir. Tecer’e (2005:208) göre çocuk cihandır. Postman’a (1995:16) ve Akyüz’e (2012:19) göre ise çocuk kavramı bebeklik ile yaşlılık arasında kalan ve her çağı içeren bir kavramdır. Daha eski dönemlerde ise bir çocuk tanımından bahsedilemez. Orta Çağ’da çocuk “kendine has özellikleri ile ilgili bilinçten yoksun olmak”-tır (Postman, 1995:16-17; Giddens, 2000:68-69; Sözer, 2003). 16. ve 17. yy’dan itibaren “masumiyet ve zayıflık” olarak vurgulanmıştır (Taşkın, 2006). İkinci dünya savaşından sonra çocuk kavramı konusunda Avrupa’dan başlayarak bir farkındalık oluşmaya başlamıştır. Bu farkındalık ile çocuğa bakış açısı değişmiş ve çocuğun gelişimsel özelliklerinin dikkate alınmasını sağlamıştır. Gander ve Gardiner’e (2010:33) göre 20. yüzyıl, “Çocuk Yüzyılı” olarak kendini göstermiştir.

Geçmiş zamanlarda çocukluğun ne anlama geldiğinin genelde yetişkinler tarafından yapıldığı ve yapılan bu tanımlamanın daha çok yetişkinliğin tersine bir

¹ Dr. Öğrt. Üyesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi. mefo3@hotmail.com

cuklar da hayata, bilgiyle, sezgiyle ve sanatın duyurduğu coşkuyla hazırlanması iyi sonuçlar verecek değerli bireylerdir. Bu sebeple çocuklar için edebiyat çok önemlidir. Kaliteli, çocuğa hitap eden, “onun gibi olan”, evrensel değerleri gözeten eserler bebeklik döneminden itibaren büyük önem taşımaktadır. Bu anlamda da çocuk edebiyatı yazarlarına büyük sorumluluklar düşmektedir. Bu alanda eser veren yazarlar çocuklara ve ailelere faydalı ve iyi ürünler sunmalıdırlar.

Bunun yanı sıra alınan cevaplar, yazarların “okuma” ile “yazma” serüvenleri arasında paralellik olduğunu göstermektedir. Yazarlar, iyi bir yazar olmanın iyi bir okur olmaktan geçtiğini ve okumanın da yazmak kadar zevkli bir eylem olduğunu söylemişlerdir. Gelecek nesillere öğretebileceğimiz en önemli değerlerin sevgi olduğunun bilincinde olan yazarlar sevgiyi öğrenmenin en güzel yolunun da okumaktan ve yazmaktan geçtiğini belirtmişlerdir.

KAYNAKLAR

1. Akbaş, E. ve Atasü, R. (2009). “Modern Çocukluk Paradigmasının Oluşumu-Eleştirel Bir Değerlendirme”,Toplum ve Sosyal Hizmet.
2. Akyüz, E. (2012). Çocuk Hukuku Çocukların Hakları ve Korunması, 2. Baskı, Ankara: Pegem Akademi.
3. Arslantürk, Z. ve Arslantürk, A. (2013). Uygulamalı sosyal araştırma: kavramlar, teknikler, metotlar, bilgisayar uygulamaları, SPSS. (3. Baskı), İstanbul: Çamlica Yayınları.
4. Alexander R.S. (1970). Trends in authorship. Arch Intern Med.
5. Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F.(2014). Bilimsel araştırma yöntemleri. (18.Baskı), Ankara: Pegem Akademi.
6. Foucault, M. (1969). “yazar nedir?” Fransız Felsefe Derneği Bülteni, no:3, Temmuz-Eylül.
7. Foucault, M. (2006a). “Delilik, edebiyat, toplum”, Sonsuza Giden Dil. Işık Ergüden (Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
8. Foucault, M. (2006b). “Edebiyatın İşlevleri”, Felsefe Yazın. Mehmet Fatih Uslu (Çev.). Sayı 7. Ankara.
9. Gander, M. J. Ve H. W. Gardiner (2010). “Çocuk ve Ergen Gelişimi”, Yayına Haz.: Bekir Onur, Ankara: İmge Kitapevi.
10. Giddens, A. (2000). “Sosyoloji”, Ankara: Ayrıç Yayinevi.
11. Konar, E. (2006). “Çocuk, Edebiyat ve Eğitim”, Hece Aylık Edebiyat Dergisi Çocuk Edebiyatı Özel Sayısı.
12. Glesne, C. (2015). Nitel araştırmaya giriş. (Çev., Edt. A. Ersoy, P. Yalçınoğlu), (5. Baskı), Ankara: Anı Yayıncılık.
13. Lambert, V. A. and Lambert, C. E. (2012). Qualitative descriptive research: an acceptable design. Pasific Rim International Journal of Nursing Research, 16 (4), 255- 256.
14. MEB (2012). Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi (5,6,7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu. (ET:16.02.2013) <http://ttkb.meb.gov.tr/www/ogretimprogramlari/icerik/72>
15. Meriç, C. (1983). “Çocuk Edebiyatı”, Türk Edebiyatı, Şubat, 1983, s. 13.
16. Sever, S. (2003). Çocuk ve edebiyat. Ankara: Kök Yayıncılık.
17. Sözer, A.M. (2003). “Çocukluk ve Çocuk Haklarının Tarihsel Gelişimi”, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 7 (3): 179-185.
18. Şirin, M.R. (2011). “BM Çocuk Hakları Sözleşmesi Kitabı”, İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
19. Taşkın, Ö.Ö. (2006). “Velayette Çocuğun Yüksek Yararı İlkesi”, Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Eğitim Bilimleri Araştırmaları II

20. Tecer, A.K. (2005). Bütün Őiirleri. İstanbul: Bilge Kùltür Sanat.
21. Postman, N. (1995). "Çocukluğun Yokoluđu". Çvr. K. İnal. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
22. Platon, (2005). Devlet, çev. Sebahattin Eyübođlu-M.Ali Cimcoz, İstanbul: Türkiye İř Bankası Yayınları.
23. Sezer, S. (2016) "yazar bir isimden ibarettir". (E.T:15.08.2019) <https://t24.com.tr/k24/yazi/fer-rante,850#sdendnote4sym>
24. Yalçın, A. ve Aytař, G. (2003). Çocuk edebiyatı. Ankara: Akçađ Yayınları.
25. Yıldırım, A. ve Őimřek, H.(2008). Sosyal bilimlerde nitel araştırma. Ankara: Seçkin Yayınları.